

ne samo seznanjal, ampak jih zanje tudi navduševal. Navduševal jih je tudi za raziskovalno delo v arhivih – za študente zgodovine je tako redno organiziral ogled štetilnih razstav v Arhivu Republike Slovenije in v drugih slovenskih arhivih. Skupaj z dr. Emo Umek je v študijskem letu 1987/88 organiziral »sekcijo mladih zgodovinarjev«, ki se je ob dokumentih izpopolnjevala v Arhivu Republike Slovenije. Delo arhivistov in sodelovanje z arhivi je populariziral tudi drugače – s strokovnimi predavanji za širšo javnost, z javnimi nastopi, v strokovnih razpravah itd.

Prof. Ignacij Voje je Arhivu Republike Slovenije leta 1998 izročil vse mikrofilmsko gradivo in xerox kopije posnetkov arhivskega gradiva iz dubrovniškega arhiva, ki ga je zbral med dolgoletnim raziskovalnim delom. Tako nastali fond je bil dopolnjen 1. julija 2014 s predajo ročnih izpiskov dokumentov iz Državnega arhiva v Dubrovniku, ki so prav tako nastali kot nasledek dolgoletnega raziskovalnega dela. Arhivu Republike Slovenije je predal tudi vse fotokopirane cirilske listine iz dubrovniškega arhiva – »*Cirilski diplomatarij*« –, ki ga je začel urejati prof. dr. Gregor Čremošnik in ga je sam dokončal po njegovi smrti. Z listinami je predal tudi odtise njim pripadajočih pečatov. Zapuščeno gradivo je prvovrsten osebni fond, ki omogoča temeljit vpogled v raziskovalno udejstvovanje in znanstveno delo slovenske historiografije v Dubrovniku. Prof. Ignacij Voje nam je z njim omogočil kontinuiteto znanstvenoraziskovalnega dela – slovenski zgodovinarji, umetnostni zgodovinarji in arhivisti lahko v novih okoliščinah s pomočjo zbranega in zdaj javno dostopnega gradiva v osrednjem slovenskem arhivu spoznavamo svet ljudi najpomembnejšega srednjeveškega in zgodnjenovoveškega regionalnega gospodarskega in kulturnega središča, svet njegovih raziskovalcev in nenazadnje svet tistih, ki so gradivo hranili in ohranili.

Dušan Mlacović

Poročilo o Mednarodni konferenci in okrogli mizi arhivistov Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Vojvodine; Terme Čatež, Slovenija, 15.-16. maj 2014

Arhivsko društvo Slovenije je v času med 15. in 16. majem 2014, v sodelovanju z Arhivom Republike Slovenije, Hrvatskim arhivističkim udruženjem, Arhivističkim udruženjem/udrugom Bosne in Hercegovine ter Društvom arhivskih radnika Vojvodine, organiziralo Mednarodno konferenco z naslovno temo **Arhivi v kriznih časih**, ki se je odvijala v Termah Čatež.

Z mednarodnimi konferencami (tokrat je bila že sedma po vrsti) se nadaljuje tradicija izmenjave mnenj in pogledov manjšega kroga arhivskih strokovnjakov o določeni temi. Ker se je gospodarska kriza dotaknila tudi arhivov in naših programov in ker zategovanje pasu škodi tudi narodu, smo se odločili, da se na tej konferenci posvetimo prav krizi, ki je prizadela tudi arhive.

Na konferenci je sodelovalo okrog štirideset udeležencev iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije, s prispevki na prej omenjeno tematiko, pa se je predstavilo osem predavateljev.

Po uvodnem nagovoru predsednice Arhivskega društva Slovenije in pozdravih predsednikov arhivskih društev sosednjih držav, je sledil ogled kratkega turističnega črno – belega filma iz obdobja 50. let, ki so ga pripravili v Slovenskem filmskem arhivu, nato pa je sledilo prvo zanimivo predavanje Mitje Čandra, pisatelja in publicista iz Slovenije, z naslovom *Kriza in kultura*. Zatem se je mag. Bojan Cvelfar, direktor Arhiva Republike Slovenije, v svojem predavanju spraševal, ali enačba *Arhivi = kriza?* drži, in na koncu predavanja zaključil, da je

Mednarodna konferenca in okrogla miza arhivistov Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije, 14.–15. maj 2014 v Čatežu

temu tako. Slediti bi moralo predavanje Davorja Labaša z Ekonomske fakultete v Zagrebu, ki pa je na žalost zbolel, tako, da sta njegovo prezentacijo z naslovom *Kriza kot priložnost* pokomentirali in predstavili Ivana Prgin in Deana Kovačec. Kot zadnji referent v tem prvem sklopu, se je predstavil dr. Izet Šabotić iz Arhiva tuzelskega kantona iz Bosne in Hercegovine s prispevkom o *Recesijskem uticaju na marginalnost arhivskih ustanov*.

V popoldanskem delu sta se predstavila še Jugoslav Veljkovski iz Istorijskega grada Novog Sada iz Republike Srbije (s prispevkom z naslovom *Kriza Arhiva i Arhivi u krizi*) in Aleksandra Pavšič Milost iz Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici iz Slovenije, ki je pripravila prispevek, naslovljen kot *Kriza – priložnost za novo strategijo dela*.

Sledila je strokovna ekskurzija v Brežice, kjer smo si ogledali razstavo in film o kolnarjih, nabiralcih premoga na reki Savi, nato pa smo se sprehodili skozi mesto in si ogledali še glavne znamenitosti.

Naslednji dan sta sledili še dve predavanji. Prvo, zanimivo predavanje z naslovom *KRIZA – kako se nositi s njenim prijetnjama i iskoristiti njene prilike?* je predstavila mag. psihologije Tanja Pureta s Hrvaške, nato pa je mag. Sejdalija Gušić iz Istorijskega arhiva Sarajevo iz Bosne in Hercegovine v besedi in sliki predstavil referat z naslovom *Požar u državi, kriza u arhivu*.

Sledila je okrogla miza, kjer so si udeleženci lahko izmenjali svoja mnenja in poglede na krizo ter morebitne rešitve za izhod iz nje, nato pa so bili naknadno sprejeti naslednji zaključki posvetovanja:

- kriza je dejstvo, ki ga moramo sprejeti in se z njim spopadati. Zaznati je, da je kriza že dolgotrajnejša in je ob tehnološkem preskoku in lovljenju koraka v sodobnem svetu arhive v regiji dodatno udarila še s finančno recesijo. Treba je analizirati situacijo, si postaviti cilj, ob tem pa aktivno iskati priložnosti, da ga uresničimo (ne čakati, da se bodo priložnosti pojavile same);
- na različne načine je potrebno opozarjati državo in širšo javnost na pomen, ki ga imajo arhivi (tako z vidika varovanja kulturne dediščine kot z vidika trajne pravne varnosti); šele priznan pomen, ki ga bodo arhivi s tem pridobili v družbi, bo dobra osnova za izhod iz krize in napredek;
- truditi se, da arhivi ustvarijo tudi lastna sredstva (s prodajo publikacij, vstopninami za razstave, učne ure, delavnice ipd.). Ta sredstva pa bi bilo smiselno vlagati pred-

Strokovna ekskurzija udeležencev Mednarodne konference v Brežice

vsem v strokovni razvoj in boljšo storilnost arhivske službe v vseh fazah. Slednje se dolgoročno lahko prepozna kot »produkt« stroke, ob čemer bi morala država vedno zagotavljati sredstva za osnovne pogoje dela skozi infrastrukturo in plače zaposlenih.

Predsedniki vseh sodelujočih arhivskih društev smo se dogovorili, da bo mednarodna konferenca prihodnje leto organizirana v Sisku, tema konference pa bo *Arhivi na tržišču*.

Sonja Jazbec

27. mednarodno posvetovanje »Arhivska praksa 2014«, Hotel Tuzla, Tuzla, 25.-26. september 2014

27. mednarodno posvetovanje z naslovom »Arhivska praksa 2014« je ponovno potekalo v Tuzli v organizaciji Arhiva Tuzelskega kantona in Društva arhivskih delavcev Tuzelskega kantona. Kot vsako leto je posvetovanje pospremila obsežna publikacija Arhivska praksa št. 17, v kateri so objavljeni prispevki vseh nastopajočih govornikov na posvetovanju.

Slovenske arhive na posvetovanju so letos predstavljali udeleženci iz Arhiva Republike Slovenije, Pokrajinskega arhiva Maribor in Pokrajinskega arhiva Koper. V imenu društva se je posvetovanja udeležila Nina Gostenčnik (PAM).

Program posvetovanja se je začel v četrtek dopoldan, že v sredinih popoldanskih urah pa je bilo v galeriji Hotela Tuzla odprtje razstave Državnega arhiva v Zagrebu z naslovom »*Šetnja Zagrebom dokonog purgera*«, ki jo je pripravila Ivana Prgin.

Posvetovanje se je uradno začelo v četrtek s pozdravom Selme Isić, v. d. direktorice Arhiva Tuzelskega kantona. Po predstavitvi vsebine 17. številke publikacije Arhivska praksa sta v. d. direktorice Arhiva Tuzelskega kantona Selma Isić in direktor Državnega arhiva v Zagrebu Darko Rubčić podpisala Deklaracijo o sodelovanju med obema arhivoma.

Po kratkem odmoru so se udeleženci posvetovanja razdelili v dve skupini (glede na teme predstavitev). V Kristalni dvorani Hotela Tuzla so bili predstavljeni prispevki na temo zunanje službe in njenega pomena pri zaščiti arhivskega gradiva v nastajanju. Kot prvi je svoj prispevek predstavil dr. Peter Pavel Klasinc (Katedra za arhivistiko in dokumentologijo / Mednarodni inštitut arhivskih znanosti v Trstu/Mariboru, Slovenija), ki je govoril o problemih zunanje službe in tehničnih rešitvah. Mag. Omer Zulić (Arhiv Tuzelskega kantona, BiH) je predstavil svoj prispevek z naslovom »*Vloga zunanje službe pri zaščiti dokumentarnega gradiva v izrednih okoliščinah*«. Makedonski predstavnik dr. Aco Angelovski iz Državnega arhiva Republike Makedonije je govoril o stanju in perspektivi zunanje službe v svojem arhivu. Vesna Šteinglin iz Državnega arhiva za Međimurje (Hrvaška) je predstavila pregled dela zunanje službe njihovega arhiva na primeru šol. Predstavnice Državnega arhiva v Splitu Maje Kovačević Kuzmanić sicer na posvetovanju ni bilo, njen prispevek pa obravnava izzive, ki jih v 21. stoletju prinaša opravljanje zunanje službe. Svoj prispevek, v katerem oriše problematiko izvajanja zunanje službe pri ustvarjalcih s področja gospodarstva, je predstavila Nina Gostenčnik (Pokrajinski arhiv Maribor, Slovenija). Tudi predstavnici Zgodovinskega arhiva Niš (Srbija), Nevena Karabašević in Stojanka Bojović, se posvetovanja nista mogli udeležiti, njun prispevek pa ima naslov »*Problematika zaščite gradiva na področju delovanja Zgodovinskega arhiva Niš*«. Miroslav Dučić (Zgodovinski arhiv Užice, Srbija) je predstavil izkušnje arhiva pri zaščiti arhivskega gradiva pravosodnih organov v Srbiji. Dr. Azem Ko-